

BISERICĂ ORTODOXĂ ROMÂNĂ

BULETINUL OFICIAL AL PATRIARHIEI ROMÂNE
ANUL CVII — Nr. 11—12, NOIEMBRIE—DECEMBRIE, 1989
BUCUREȘTI

CUPRINS

Page

PASTORALE, SCRISORI IRENICE

Mesajul Bisericii Ortodoxe Române	3
<i>Pastorala Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist adresată clerului și credincioșilor cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului — 1969 . . . . .</i>	4
<i>Scrisoarea irenică a Prea Fericitului Părinte Patriarh Teoctist către Înfiștătorii Bisericilor creștine, cu prilejul sfintelor sărbători ale Nașterii Domnului — 1989 . . . . .</i>	10

VIAȚA BISERICESCĂ

<i>Înalt Prea Sfințitul Arhiepiscop Teofil Herincanu la împlinirea vârstei de 80 de ani de viață și 40 de ani de arhierie . . . . .</i>	12
<i>Aniversarea a trei secoluri de veac din viața Prea Sfințitului Episcop Gherasim al Râmnicului și Argeșului . . . . .</i>	16
<i>Sărbătorirea Prea Sfințitului Episcop Elimie al Romanului și Hușilor la împlinirea vârstei de 75 ani . . . . .</i>	19
<i>Participări ale delegaților Bisericilor Ortodoxe Române la întruniri ecumenice peste hotare: Aniversare semnificativă (25 ani de la întemeierea Fundației «Pro Oriente»); Colocviul internațional «Pacea și pacea — o problemă ecumenică»; Consultația interortodoxă asupra temei celei de-a șaptea Adunări generale a Consiliului Ecumenic al Bisericilor . . . . .</i>	20
<i>Cronică . . . . .</i>	28

ANIVERSĂRI — EVOCĂRI

<i>Pr. Alexandru Stănculescu-Birda, Un manuscris inedit al teologului Onisitor Ghibu, privitor la Marea Adunare de la Alba Iulia (1 Decembrie 1918) . . . . .</i>	31
---	----

INDRUMĂRI PASTORALE

<i>Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stănescu, Trei vechi manuscrise inedite de cuvântări bisericești (sec. XVII și XVIII) și locul lor în cultura noastră . . . . .</i>	51
<i>Protos. Olivian Bîndiu, Viața morală a preotului — factor determinant în activitatea sa pastorală . . . . .</i>	67
<i>Arhid. Prof. Ioasa Ganea, Despre rugăciune . . . . .</i>	72

DIN TRECUTUL BISERICII ȘI AL PATRIEI

Diac. drd. Emanuel Băb u s, <i>Dobrogea în perioada Comnenilor</i>	19
Pr. drd. Augustin V a s i l e, <i>Reorganizarea Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania în sec. al XIX-lea</i>	100
Pr. drd. Constantin M i h o c, <i>Sfântul Ioan Gură de Aur în spiritualitatea Bisericii Ortodoxe Române până la începutul sec. al XIX-lea</i>	112
Ioan-Radu M i r c e a, <i>Trecutul monumentelor istorice în Izvoare mărunte</i>	131

DOCUMENTARE

Fiorin T o p o l e a n u, <i>Medalion bizantin din «émail cloisoné» descoperit la Noviodunum</i>	139
Tatiana P o g o n a t și Oliviu B o l d u r a, <i>Conservarea și restaurarea picturilor murale exterioare de la biserică monument istoric a fostei mănăstiri Voroneț</i>	148
Costin I o a n i d, <i>Frescele din catedrala ortodoxă română din Tirgu-Mureș, ultima operă a pictorului Nicolae Stoica</i>	179
Arhid. Gheorghe P a p u c, <i>Pastorul Stephan Ludwig Roth, un prieten de altădată al poporului român</i>	171
Pr. Alexandru S t â n c i u l e s c u - B i r d a, <i>Bibliografia revistei «Biserica Ortodoxă Română» (1874—1984)</i>	178

RECENZII

„Valorificarea noilor cercetări în domeniul istoriei naționale, Caransebeș, 1982, 32 p., de Diac. P. I. David	192
Romulus Vulcănescu, <i>Mitologie română, București, 1987, 712 p., de Diac. P. I. David</i>	194
Rezumate	198

Le P. Olivian Bindiu, protocyncelle, <i>La vie religieuse-morale du prêtre — critère déterminant du succès de son activité pastorale</i>	68
Le P. Archidiacre Prof. Ioasaf Ganea, <i>Sur la prière</i>	72

PAGES DU PASSÉ DE NOTRE EGLISE ET DE NOTRE PATRIE

Diacre Emanuel Băbuș, candidat au doctorat, <i>La Dobroudja durant le règne des Comnènes</i>	89
Le P. Augustin Vasile, candidat au doctorat, <i>La réorganisation de l'Eglise des roumains orthodoxes en Transylvanie au XIX-e siècle</i>	100
Le P. Constantin Mihoc, candidat au doctorat, <i>St. Jean Chrysostôme dans la spiritualité de l'Eglise Orthodoxe Roumaine jusqu'au début du XIX-e siècle</i>	112
Ion Radu Mircea, <i>Données sur les monuments historiques puisées dans des petites sources</i>	131

DOCUMENTAIRES

Florin Topoleanu, <i>Médailion byzantin d'émail cloisonné découvert à Noviodunum</i>	139
Tatiana Pogonat et Olivian Boldura, <i>La conservation et la restauration des fresques murales extérieures de l'église-monument historique de l'ancien monastère Voroneț</i>	148
Costin Ioanid, <i>Les fresques de la Cathédrale orthodoxe de Tirgu Mureș, dernière oeuvre du peintre Nicolae Stoica</i>	170
Le P. Archidiacre Gheorghe Papuc, <i>Le Pasteur Stephan Ludwig Roth, un ancien ami du peuple roumain</i>	174
Le P. Alexandru Stănculescu-Birda, <i>La bibliographie de la revue «l'Eglise Orthodoxe Roumaine» (1874—1984)</i>	178

COMPTE RENDUS

<i>Valorificarea noilor cercetări în domeniul istoriei naționale</i> (La valorisation des nouvelles recherches dans le domaine de l'histoire nationale), Caransebeș 1989, 32 p., compte rendu par le Diacre P. I. David	192
Romulus Vulcănescu, <i>Mitologia română</i> (La mythologie roumaine), les Editions de l'Académie, București, 1987, 712 p., par le Diacre P. I. David	194
Résumés	198